

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009

z 13. júla 2009

o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1775/2005

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 95,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru [1],

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov [2],

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy [3],

keďže:

(1) Cieľom vnútorného trhu so zemným plynom, ktorý sa postupne zavádza od roku 1999, je ponúknuť všetkým spotrebiteľom v Spoločenstve, či ide o občanov alebo podniky, skutočný výber, nové obchodné príležitosti a zvýšiť objem cezhraničného obchodu v snahe získať výhody vyplývajúce z vyššej efektívnosti, konkurenčných cien a vyšších štandardov služieb a prispieť k bezpečnosti dodávok a trvalej udržateľnosti.

(2) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/55/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom [4] a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1775/2005 z 28. septembra 2005 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn [5] významne prispeli k vytvoreniu takéhoto vnútorného trhu so zemným plynom.

(3) Skúsenosti získané pri vykonávaní a monitorovaní prvého súboru usmernení pre správnu prax prijatých Európskym fórom pre reguláciu plynu v roku 2002 (Madridské fórum) ukazujú, že aby sa zabezpečilo úplné vykonávanie pravidiel ustanovených v uvedených usmerneniach vo všetkých členských štátoch a poskytla minimálna záruka dodržiavania podmienok rovnakého prístupu na trh v praxi, je potrebné zabezpečiť ich právnu vymáhateľnosť.

(4) Druhý súbor spoločných pravidiel s názvom "Druhé usmernenia pre správnu prax" bol prijatý na zasadnutí Madridského fóra 24. a 25. septembra 2003 a účelom tohto nariadenia je na základe týchto usmernení ustanoviť základné zásady a pravidlá pre prístup

do sietí a pre služby poskytované pre prístup tretích strán, pre riadenie preťaženia, transparentnosť, vyvažovanie a obchodovanie s právami na kapacitu.

(5) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom [6] umožňuje existenciu kombinovaného prevádzkovateľa prepravnej a distribučnej siete. Preto si pravidlá ustanovené v tomto nariadení nevyžadujú zmenu organizácie národných prepravných a distribučných sietí, ktoré sú v súlade s príslušnými ustanoveniami uvedenej smernice.

(6) Do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia patria aj vysokotlakové plynovody, ktoré sa primárne nepoužívajú na miestnu distribúciu a ktorými sú miestni distribútori pripojení k plynárenskej sieti.

(7) Je potrebné špecifikovať kritériá, podľa ktorých sa určujú tarify za prístup do siete, aby sa zabezpečil ich úplný súlad so zásadou nediskriminácie a potrebou dobre fungujúceho vnútorného trhu a aby sa plne zohľadnila potreba integrity siete a skutočne vynaložené náklady, pokiaľ zodpovedajú nákladom efektívneho a štrukturálne porovnateľného prevádzkovateľa siete a sú transparentné, vrátane primeranej návratnosti investícií a aby sa podľa vhodnosti zohľadňovali aj výsledky porovnávaní taríf regulačnými orgánmi.

(8) Pri výpočte taríf za prístup do sietí je dôležité zohľadniť skutočne vynaložené náklady, pokiaľ zodpovedajú nákladom efektívneho a štrukturálne porovnateľného prevádzkovateľa siete, a sú transparentné, ako aj potrebu zabezpečiť primeranú návratnosť investícií a stimuly na výstavbu novej infraštruktúry vrátane špeciálneho regulačného prístupu k novým investíciám v súlade so smernicou 2009/73/ES. V tomto ohľade a najmä, ak bude existovať účinná konkurencia paralelných plynovodov, budú výsledky porovnávaní taríf regulačnými orgánmi relevantným faktorom.

(9) Využívanie trhových mechanizmov, ako napr. aukcií, na určovanie taríf, musí byť zlučiteľné s ustanoveniami smernice 2009/73/ES.

(10) Na poskytovanie spoločného minimálneho štandardu v oblasti prístupu v praxi v celom Spoločenstve, na zabezpečenie dostatočnej kompatibility služieb pre prístup tretích strán a zabezpečenie využívania výhod vyplývajúcich z dobre fungujúceho vnútorného trhu so zemným plynom je potrebný spoločný minimálny súbor služieb pre prístup tretích strán.

(11) V súčasnosti však existujú prekážky, ktoré bránia tomu, aby sa v Spoločenstve mohol predávať plyn za rovnakých podmienok, bez diskriminácie alebo znevýhodnenia. Vo všetkých členských štátoch zatiaľ nie je zabezpečený najmä nediskriminačný prístup do siete a rovnako účinná úroveň regulačného dohľadu a izolované trhy pretrvávajú.

(12) V záujme dokončenia vnútorného trhu so zemným plynom by sa mala dosiahnuť dostatočná úroveň cezhraničnej prepojovacej kapacity a posilniť integrácia trhu.

(13) V oznámení Komisie z 10. januára 2007 s názvom "Energetická politika pre Európu" sa zdôraznil význam dobudovania vnútorného trhu so zemným plynom a vytvorenia rovnakých podmienok pre všetky plynárenské podniky v Spoločenstve. Oznámenia Komisie z

10. januára 2007 s názvom "Vyhlíadky vnútorného trhu s plynom a elektrickou energiou" a "Vyšetrovanie podľa článku 17 nariadenia (ES) č. 1/2003 v odvetviach plynárenstva a elektrickej energie v Európe (záverečná správa)" ukázali, že súčasné pravidlá a opatrenia neposkytujú potrebný rámec ani nezabezpečujú vytvorenie prepojavacích kapacít na dosiahnutie cieľa, ktorým je dobre fungujúci, efektívny a otvorený vnútorný trh.

(14) Okrem toho, že sa bude dôkladne vykonávať platný regulačný rámec, by sa mal v súlade s týmito oznámeniami upraviť regulačný rámec vnútorného trhu so zemným plynom ustanovený v nariadení (ES) č. 1775/2005.

(15) Potrebná je najmä zvýšená spolupráca a koordinácia medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí na vypracovanie sieťových predpisov pre poskytovanie a riadenie účinného a transparentného cezhraničného prístupu do prepravných sietí a zaručenie koordinovaného plánovania dostatočne zameraného na budúcnosť a zdravý technický vývoj prepravných sietí v Spoločenstve, vrátane vytvorenia prepojavacích kapacít, s náležitým ohľadom na životné prostredie. Sieťové predpisy by mali byť v súlade s rámcovými usmerneniami, ktoré sú svojou povahou nezáväznú (ďalej len "rámcové usmernenia") a ktoré vypracovala Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009 z 13. júla 2009 o zriadení Agentúry pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky [7] (ďalej len "agentúra"). Agentúra by sa mala podieľať na preskúvaní návrhov sieťových predpisov založenom na faktickom stave vrátane ich súladu s rámcovými usmerneniami a mala byť mať možnosť ich odporúčať Komisii na prijatie. Agentúra by mala tiež posudzovať navrhované úpravy sieťových predpisov a mala byť mať možnosť odporúčať Komisii ich prijatie. Prevádzkovatelia prepravných sietí by mali prevádzkovať svoje siete v súlade s týmito sieťovými predpismi.

(16) S cieľom zabezpečiť optimálne riadenie prepravnej siete pre plyn v Spoločenstve by sa mala zriadiť Európska sieť prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn (ďalej len "ENTSO pre plyn"). Svoje úlohy by mala ENTSO pre plyn vykonávať v súlade s predpismi Spoločenstva o hospodárskej súťaži, ktoré naďalej platia pre rozhodnutia ENTSO pre plyn. Úlohy ENTSO pre plyn by mali byť dostatočne vymedzené a spôsob práce by mal byť taký, aby zabezpečil efektívnosť, transparentnosť a reprezentatívnu povahu ENTSO pre plyn. Cieľom sieťových predpisov pripravených ENTSO pre plyn nie je nahradiť potrebné národné sieťové predpisy určené pre záležitosti, ktoré nemajú cezhraničný rozmer. Vzhľadom na to, že pokrok možno účinnejšie dosiahnuť prostredníctvom regionálneho prístupu, prevádzkovatelia prepravných sietí by mali vytvoriť v rámci celkovej štruktúry spolupráce regionálne štruktúry, čím sa zabezpečí kompatibilita výsledkov na regionálnej úrovni so sieťovými predpismi a nezáväznými 10-ročnými plánmi rozvoja siete na úrovni Spoločenstva. Spolupráca v rámci takýchto regionálnych štruktúr si vyžaduje účinné oddelenie sieťových činností od ťažby a dodávok. Regionálna spolupráca medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí v prípade absencie takéhoto oddelenia vedie k riziku konania v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže. Členské štáty by mali podporovať spoluprácu a monitorovať účinnosť sieťových operácií na regionálnej úrovni. Spolupráca na regionálnej úrovni by mala byť zlučiteľná s pokrokom smerom ku konkurencieschopnému a efektívnemu vnútornému trhu s plynom.

(17) Všetci účastníci trhu by sa mali podieľať na činnosti, ktorá sa očakáva od ENTSO

pre plyn. Preto sú nevyhnutné efektívne konzultácie, pri ktorých by mali dôležitú úlohu zohrávať existujúce štruktúry, ako je napr. Európske združenie pre racionalizáciu výmeny energie, národní regulátori alebo agentúra, vytvorené na ich uľahčenie a zjednodušenie.

(18) Na zabezpečenie väčšej transparentnosti týkajúcej sa rozvoja plynárenskej prepravnej siete v Spoločenstve by ENTSO pre plyn mala vypracovať, zverejniť a pravidelne aktualizovať nezáväzný 10-ročný plán rozvoja siete pre celé Spoločenstvo (ďalej len "plán rozvoja siete pre celé Spoločenstvo"). Do tohto plánu rozvoja siete by mali patriť životaschopné prepravné siete plynu a potrebné regionálne prepojenia, dôležité z hľadiska obchodu alebo bezpečnosti dodávok.

(19) Na podporu hospodárskej súťaže prostredníctvom likvidných veľkoobchodných trhov s plynom je dôležité, aby sa s plynom mohlo obchodovať nezávisle od miesta, na ktorom sa v rámci siete nachádza. Jediný spôsob, ako to dosiahnuť, je poskytnúť užívateľom siete voľnosť nezávisle si rezervovať vstupnú a výstupnú kapacitu, čím sa zabezpečí preprava plynu cez oblasti, a nie podľa zmluvne dohodnutých trás. Väčšina zainteresovaných strán už na 6. zasadnutí Madridského fóra 30. až 31. októbra 2002 vyjadrila názor, že kvôli uľahčeniu rozvoja hospodárskej súťaže uprednostňujú siete so vstupno-výstupným tarifným systémom. Tarify by nemali závisieť od prepravnej trasy, a preto by sa tarify stanovené pre jeden alebo viacero vstupných bodov nemali viazať na tarify stanovené pre jeden alebo viacero výstupných bodov a naopak.

(20) Odkazy na harmonizované zmluvy o preprave v kontexte nediskriminačného prístupu prevádzkovateľov prepravných sietí do siete neznamenujú, že podmienky v zmluvách o preprave určitého prevádzkovateľa siete v niektorom členskom štáte musia byť rovnaké ako podmienky iného prevádzkovateľa prepravnej siete v tom istom členskom štáte alebo inom členskom štáte, čo sa nevzťahuje na prípadné minimálne požiadavky, ktoré musia byť zahrnuté do všetkých zmlúv o preprave.

(21) V plynárenských sieťach dochádza k značnému zmluvnému preťaženiu. Zásady riadenia preťaženia a zásady pridelovania kapacity pre nové alebo novouzavreté zmluvy sú preto založené na uvoľňovaní nevyužitej kapacity tak, že sa užívateľom siete umožní prenájom alebo ďalší predaj ich zmluvných kapacít a prevádzkovateľom prepravných sietí uloží povinnosť ponúknuť nevyužité kapacity na trhu, a to minimálne jeden deň vopred a na prerušiteľnom základe. Vzhľadom na veľký podiel už uzatvorených zmlúv a na potrebu vytvoriť skutočne rovnaké podmienky pre užívateľov novej a už pridelenej kapacity by sa tieto zásady mali uplatňovať na všetky zmluvné kapacity vrátane už uzatvorených zmlúv.

(22) Napriek tomu, že fyzické preťaženie sietí je v súčasnosti v Spoločenstve problémom zriedkakedy, môže sa ním stať v budúcnosti. Preto je dôležité ustanoviť základné zásady pridelovania preťaženej kapacity v takýchto podmienkach.

(23) Monitorovanie trhu, ktoré v posledných rokoch vykonali národné regulačné orgány a Komisia, ukázalo, že súčasné požiadavky na transparentnosť a pravidlá prístupu k infraštruktúre nie sú postačujúce na zabezpečenie skutočného, dobre fungujúceho, otvoreného a efektívneho vnútorného trhu s plynom.

(24) Aby mohli všetci účastníci trhu posúdiť celkový stav dopytu a ponuky a určiť dôvody pohybu veľkoobchodných cien, je potrebné zabezpečiť rovnaký prístup k informáciám týkajúcim sa fyzického stavu a účinnosti siete. To zahŕňa presnejšie informácie o dopyte a ponuke, kapacite siete, tokoch a údržbe, vyvažovaní a dostupnosti a využívaní skladovania. Význam týchto informácií pre fungovanie trhu si vyžaduje zmiernenie existujúcich obmedzení pri zverejňovaní informácií z dôvodu ich dôverného charakteru.

(25) Požiadavky na dôvernosť citlivých obchodných informácií sú však osobitne dôležité v prípadoch, keď ide o strategické obchodné údaje podniku, keď zásobník využíva len jeden užívateľ alebo keď ide o informácie z výstupných bodov v rámci siete alebo podsiete, ku ktorým nie je pripojená iná prepravná alebo distribučná sieť, ale len jeden koncový priemyselný odberateľ, ak by zo zverejnenia týchto údajov a informácií vyplývali dôverné informácie o výrobnom procese tohto odberateľa.

(26) V záujme posilnenia dôvery v trh si musia byť jeho účastníci istí, že zneužívajúce správanie možno účinne, primerane a odrádzajúcim spôsobom sankcionovať. Príslušné orgány by mali mať možnosť účinne vyšetriť obvinenia zo zneužívania postavenia na trhu trhu. Preto je potrebné, aby príslušné orgány mali prístup k údajom o prevádzkových rozhodnutiach dodávateľských podnikov. Na trhu s plynom sa všetky tieto rozhodnutia oznamujú prevádzkovateľom sietí vo forme rezervácií kapacít, nominácií a realizovaných tokov. Prevádzkovatelia sietí by mali istý stanovený čas tieto informácie uchovávať, aby boli dispozícii a ľahko dostupné pre príslušné orgány. Príslušné orgány by mali okrem toho pravidelne monitorovať dodržiavanie pravidiel zo strany prevádzkovateľov prepravnej siete.

(27) Prístup do zásobníkov plynu a zariadení na skvapalnený zemný plyn ("LNG") je v niektorých členských štátoch nedostatočný, a preto je potrebné zlepšiť vykonávanie existujúcich pravidiel. Na základe monitorovania Európskou skupinou regulačných orgánov pre elektrickú energiu a zemný plyn sa dospelo k záveru, že dobrovoľné usmernenia pre prevádzkovateľov zásobníkov týkajúce sa osvedčených postupov v oblasti prístupu tretích strán, odsúhlasené všetkými zainteresovanými stranami na Madridskom fóre, sa uplatňujú nedostatočným spôsobom, a preto sa musia stať záväznými.

(28) Nediskriminačné a transparentné systémy vyvažovania pre plyn, ktoré prevádzkujú prevádzkovatelia prepravných sietí, sú dôležité mechanizmy najmä pre nových účastníkov trhu, ktorí môžu mať väčšie ťažkosti pri vyvažovaní portfólia svojho celkového predaja, ako spoločnosti, ktoré sa už etablovali v rámci príslušného trhu. Preto je potrebné ustanoviť pravidlá, ktorými sa zabezpečí, že prevádzkovatelia prepravných sietí používajú takéto mechanizmy spôsobom, ktorý je v súlade s podmienkami nediskriminačného, transparentného a efektívneho prístupu do siete.

(29) Obchodovanie s právami na primárnu kapacitu je dôležitou súčasťou budovania konkurencieschopného trhu a vytvárania likvidity. Týmto nariadením by sa preto mali ustanoviť základné pravidlá takéhoto obchodovania.

(30) Národné regulačné orgány by mali zabezpečiť dodržiavanie pravidiel obsiahnutých v tomto nariadení a usmernení prijatých na jeho základe.

(31) V usmerneniach, ktoré tvoria prílohu k tomuto nariadeniu, sú na základe druhého súboru usmernení pre osvedčenú prax vymedzené špecifické podrobné vykonávacie pravidlá. Podľa vhodnosti sa tieto pravidlá budú časom rozvíjať, pričom sa zohľadnia rozdiely vo vnútroštátnych plynárenských sieťach.

(32) Pri navrhovaní zmien usmernení ustanovených v prílohe k tomuto nariadeniu by mala Komisia zabezpečiť predchádzajúce konzultácie so všetkými príslušnými stranami, ktorých sa usmernenia týkajú, zastúpenými odbornými organizáciami, a členskými štátmi v Madridskom fóre.

(33) Členské štáty a príslušné vnútroštátne orgány by mali byť povinné poskytovať Komisii relevantné informácie. Komisia by mala s týmito informáciami zaobchádzať ako s dôvernými.

(34) Týmto nariadením a usmerneniami prijatými v súlade s týmto nariadením nie je dotknuté uplatňovanie predpisov Spoločenstva o hospodárskej súťaži.

(35) Opatrenia potrebné na vykonanie tohto nariadenia by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu [8].

(36) Komisia by mala byť splnomocnená najmä na ustanovenie a prijímanie usmernení potrebných na zabezpečenie minimálneho stupňa harmonizácie požadovanej na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia. Keďže tieto opatrenia majú všeobecnú pôsobnosť a ich cieľom je zmeniť nepodstatné prvky tohto nariadenia okrem iného jeho doplnením o nové nepodstatné prvky, musia sa prijať v súlade s regulačným postupom s kontrolou ustanoveným v článku 5a rozhodnutia 1999/468/ES.

(37) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to stanovenie spravodlivých pravidiel v oblasti podmienok prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn, zásobníkov a zariadení LNG, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy prijať opatrenia. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie nepresahuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

(38) Vzhľadom na rozsah zmien a doplnení, ktoré sa majú vykonať v nariadení (ES) č. 1775/2005, je kvôli jasnosti a racionalizácii žiaduce, aby sa dotknuté ustanovenia prepracovali a spojili do jedného textu v novom nariadení,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

Cieľom tohto nariadenia je:

a) stanoviť nediskriminačné pravidlá pre podmienky prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn pri zohľadnení špecifik národných a regionálnych trhov a so zámerom zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu s plynom;

b) vytvoriť nediskriminačné pravidlá pre podmienky prístupu do zariadení LNG a do zásobníkov pri zohľadnení osobitostí národných a regionálnych trhov; a

c) uľahčiť vývoj dobre fungujúceho a transparentného veľkoobchodného trhu s vysokou úrovňou bezpečnosti dodávok plynu a ustanoviť mechanizmy na harmonizáciu pravidiel prístupu do siete pre cezhraničné výmeny plynu.

Ciele uvedené v prvom pododseku tohto článku zahŕňajú stanovenie harmonizovaných zásad pre tarify za prístup do siete, ale nie k zásobníkom, alebo metód ich výpočtu, vytvorenie služieb pre prístup tretích strán a vytvorenie harmonizovaných zásad prideľovania kapacity a riadenia preťaženia, určenie požiadaviek na transparentnosť, pravidiel vyvažovania a poplatkov za odchýlky a uľahčenie obchodovania s kapacitami.

S výnimkou článku 19 ods. 4 sa toto nariadenie uplatňuje len na zásobníky, na ktoré sa vzťahuje článok 33 ods. 3 alebo 4 smernice 2009/73/ES.

Na účely vykonávania jednej alebo viacerých činností, ktoré v bežných prípadoch vykonáva prevádzkovateľ prepravnej siete, môžu členské štáty v súlade so smernicou 2009/73/ES zriadiť subjekt alebo orgán, ktorý sa riadi požiadavkami tohto nariadenia. Tento subjekt alebo orgán podlieha certifikácii v súlade s článkom 3 tohto nariadenia a určeníu v súlade s článkom 10 smernice 2009/73/ES.

Článok 2

Vymedzenia pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. "preprava" je preprava zemného plynu cez sieť, ktorú tvoria najmä vysokotlakové plynovody a ktorá nie je ťažobnou sieťou ani časťou vysokotlakového plynovodu používaného primárne na miestnu distribúciu zemného plynu, s cieľom dodať plyn odberateľom, ktorá však nezahŕňa samotnú dodávku;

2. "zmluva o preprave" je zmluva, ktorú prevádzkovateľ prepravnej siete uzavrel s užívateľom siete s cieľom vykonať prepravu;

3. "kapacita" je maximálny prietok, na ktorý má užívateľ siete nárok podľa ustanovení zmluvy o preprave, vyjadrený v metroch kubických za časovú jednotku alebo v energetickej jednotke za časovú jednotku;

4. "nevyužitá kapacita" je pevná kapacita, ktorú získal užívateľ siete na základe zmluvy o preprave, ale ktorú tento užívateľ nenominoval v lehote stanovenej v zmluve;

5. "riadenie preťaženia" je riadenie portfólia kapacít prevádzkovateľa prepravnej siete s cieľom optimálne a maximálne využiť technickú kapacitu a včas zistiť budúce body preťaženia a nasýtenia;

6. "sekundárny trh" je trh, na ktorom sa obchoduje s kapacitou mimo primárneho trhu;

7. "nominácia" je predchádzajúce hlásenie užívateľa siete podané prevádzkovateľovi prepravnej siete o skutočnom prietoku, ktorý chce užívateľ siete vtláčať do siete alebo z nej odobrať;

8. "renominácia" je následné oznámenie opravenej nominácie;

9. "integrita siete" je každá situácia prepravnej siete vrátane potrebných prepravných zariadení, keď sa tlak a kvalita zemného plynu nachádzajú medzi minimálnou a maximálnou hranicou stanovenou prevádzkovateľom prepravnej siete, takže je preprava zemného plynu z technického hľadiska zaručená;

10. "vyvažovacie obdobie" je obdobie, v ktorom sa odber množstva zemného plynu, vyjadrený v energetických jednotkách, musí vyrovnáť každým užívateľom siete prostredníctvom vtláčenia rovnakého množstva zemného plynu do prepravnej siete v súlade so zmluvou o preprave alebo sieťovým predpisom;

11. "užívateľ siete" je odberateľ alebo potenciálny odberateľ prevádzkovateľa prepravnej siete a samotní prevádzkovatelia prepravných sietí, pokiaľ ním potrebujú byť na výkon svojich činností vo vzťahu k preprave;

12. "prerušiteľné služby" sú služby, ktoré prevádzkovateľ prepravnej siete ponúka v súvislosti s prerušiteľnou kapacitou;

13. "prerušiteľná kapacita" je kapacita prepravy plynu, ktorú môže prevádzkovateľ prepravnej siete prerušiť podľa podmienok ustanovených v zmluve o preprave;

14. "dlhodobé služby" sú služby ponúkané prevádzkovateľom prepravnej siete na obdobie najmenej jedného roka;

15. "krátkodobé služby" sú služby, ktoré prevádzkovateľ prepravnej siete ponúka na obdobie kratšie ako jeden rok;

16. "pevná kapacita" je kapacita prepravy plynu, ktorú prevádzkovateľ prepravnej siete zmluvne zaručuje ako neprerušiteľnú;

17. "pevné služby" sú služby, ktoré prevádzkovateľ prepravnej siete ponúka v súvislosti s pevnou kapacitou;

18. "technická kapacita" je maximálna pevná kapacita, ktorú môže prevádzkovateľ prepravnej siete ponúknuť užívateľom siete pri zohľadnení integrity siete a prevádzkových

požiadaviek prepravnej siete;

19. "zmluvná kapacita" je kapacita, ktorú prevádzkovateľ prepravnej siete pridelil užívateľovi siete prostredníctvom zmluvy o preprave;

20. "dostupná kapacita" je tá časť technickej kapacity, ktorá nie je pridelená a je v danom čase dostupná v sieti;

21. "zmluvné preťaženie" je situácia, keď je úroveň dopytu po pevnej kapacite vyššia ako technická kapacita;

22. "primárny trh" je trh, na ktorom s kapacitou obchoduje priamo prevádzkovateľ prepravnej siete;

23. "fyzické preťaženie" je situácia, keď je úroveň dopytu po skutočnej dodávke v určitom časovom okamihu vyššia ako technická kapacita;

24. "kapacita zariadenia LNG" je kapacita terminálu LNG na skvapalňovanie zemného plynu alebo dovoz, vykládku, doplnkové služby a dočasné uskladnenie a spätné splyňovanie LNG;

25. "pracovný objem" je objem plynu, ktorý môže užívateľ zásobníka využívať na skladovanie plynu;

26. "ťažobný výkon" je množstvo plynu, ktoré je užívateľ zásobníka oprávnený ťažiť zo zásobníka;

27. "vtlačný výkon" je množstvo plynu, ktoré je užívateľ zásobníka oprávnený vtlačiť do zásobníka;

28. "uskladňovacia kapacita" je kombinácia pracovného objemu, vtlačného výkonu a ťažobného výkonu.

2. Bez toho, aby boli dotknuté vymedzenia pojmov v odseku 1 tohto článku, sa uplatňujú aj vymedzenia pojmov uvedené v článku 2 smernice 2009/73/ES relevantné z hľadiska uplatňovania tohto nariadenia, s výnimkou vymedzenia pojmu prepravy v bode 3 uvedeného článku.

Vymedzenia pojmov v odseku 1 bodoch 3 až 23 tohto článku týkajúce sa prepravy sa analogicky uplatňujú aj na zásobníky a zariadenia LNG.

Článok 3

Certifikácia prevádzkovateľov prepravnej siete

1. Komisia preskúma oznámenie o rozhodnutí o certifikácii prevádzkovateľa prepravnej siete podľa článku 10 ods. 6 smernice 2009/73/ES, akonáhle jej ho doručia.

Komisia do dvoch mesiacov odo dňa doručenia tohto oznámenia doručí príslušnému národnému regulačnému orgánu svoje stanovisko o dodržaní ustanovení článku 10 ods. 2 alebo článku 11 a článku 9 smernice 2009/73/ES.

Pri príprave stanoviska uvedeného v prvom pododseku si môže Komisia vyžiadať od agentúry stanovisko k rozhodnutiu národného regulačného orgánu. V takomto prípade sa dvojmesačná lehota uvedená v prvom pododseku predlžuje o ďalšie dva mesiace.

Ak Komisia v lehote uvedenej v prvom alebo druhom pododseku nevydá stanovisko, považuje sa to za nevznesenie námietok voči rozhodnutiu regulačného orgánu.

2. Národný regulačný orgán prijme do dvoch mesiacov od doručenia stanoviska Komisie svoje konečné rozhodnutie ohľadom certifikácie prevádzkovateľa prepravnej siete, pričom v najväčšej možnej miere zohľadní stanovisko Komisie. Rozhodnutie regulačného orgánu a stanovisko Komisie sa uverejňujú spoločne.

3. Regulačné orgány alebo Komisia môžu kedykoľvek počas tohto postupu od prevádzkovateľov prepravných sietí alebo podnikov, ktoré vykonávajú ťažobnú alebo dodávateľskú činnosť, žiadať akékoľvek informácie dôležité pre plnenie svojich úloh podľa tohto článku.

4. Regulačné orgány a Komisia zachovávajú dôvernú povahu citlivých obchodných informácií.

5. Komisia môže prijať usmernenia ustanovujúce podrobný postup, ktorý sa má dodržiavať pri uplatňovaní odsekov 1 a 2 tohto článku. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tohto nariadenia jeho doplnením sa prijímajú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 28 ods. 2.

6. Ak je Komisii doručené oznámenie o certifikácii prevádzkovateľa prepravnej siete podľa článku 9 ods. 10 smernice 2009/73/ES, Komisia prijme rozhodnutie o certifikácii. Regulačný orgán rozhodnutiu Komisie vyhovie.

Článok 4

Európska sieť prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn

Všetci prevádzkovatelia prepravných sietí spolupracujú na úrovni Spoločenstva prostredníctvom ENTSO pre plyn s cieľom podporovať dobudovanie a fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom a cezhraničného obchodu a zabezpečiť optimálne riadenie, koordinovanú prevádzku a vhodný technický vývoj prepravnej siete pre zemný plyn.

Článok 5

Zriadenie ENTSO pre plyn

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí pre plyn do 3. marca 2011 predložia Komisii a agentúre návrh stanov, zoznam členov a návrh rokovacieho poriadku ENTSO pre plyn vrátane rokovacieho poriadku pre konzultácie s ostatnými zainteresovanými subjektmi.

2. Agentúra poskytne Komisii stanovisko k návrhu stanov, zoznamu členov a návrhu rokovacieho poriadku do dvoch mesiacov odo dňa ich doručenia a po formálnej porade s organizáciami zastupujúcimi všetky zainteresované subjekty, najmä užívateľmi siete vrátane odberateľov.

3. Komisia vydá stanovisko k návrhu stanov, zoznamu členov a návrhu rokovacieho poriadku po zohľadnení stanoviska agentúry prijatého podľa odseku 2, a to do troch mesiacov odo dňa doručenia stanoviska agentúry.

4. Prevádzkovatelia prepravných sietí do troch mesiacov odo dňa doručenia stanoviska Komisie zriadia ENTSO pre plyn, prijímú jej stanovy a rokovací poriadok a uverejnia ich.

Článok 6

Vypracúvanie sieťových predpisov

1. Komisia po porade s agentúrou, ENTSO pre plyn a ostatnými relevantnými zainteresovanými subjektmi vypracuje ročný zoznam priorít, v ktorom sa určia oblasti uvedené v článku 8 ods. 6, ktoré sa zohľadnia pri vypracúvaní sieťových predpisov.

2. Komisia požiada agentúru, aby jej v primeranej lehote nepresahujúcej šesť mesiacov predložila nezáväznú rámcovú usmernenia (ďalej len "rámcové usmernenia") s jasnými a objektívnymi zásadami v súlade s článkom 8 ods. 7 pre vypracovanie sieťových predpisov, ktoré súvisia s jednotlivými oblasťami určenými v zozname priorít. Všetky rámcové usmernenia musia prispievať k nediskriminácii, skutočnej hospodárskej súťaži a efektívnemu fungovaniu trhu. Komisia môže na základe odôvodnenej žiadosti agentúry túto lehotu predĺžiť.

3. Agentúra sa po dobu najmenej dvoch mesiacov formálne, otvorene a transparentne radí o rámcových usmerneniach s ENTSO pre plyn a ostatnými relevantnými zainteresovanými stranami.

4. Ak Komisia usúdi, že rámcové usmernenia neprispievajú k nediskriminácii, skutočnej hospodárskej súťaži a efektívnemu fungovaniu trhu, môže agentúru požiadať, aby rámcové usmernenia v primeranej lehote prepracovala a opätovne ich predložila Komisii.

5. Ak agentúra nepredloží alebo opätovne nepredloží rámcové usmernenia v lehote stanovenej Komisiou podľa odseku 2 alebo 4, príslušné rámcové usmernenia vypracuje

Komisia.

6. Komisia požiada ENTSO pre plyn, aby agentúre v primeranej lehote nepresahujúcej dvanásť mesiacov predložila sieťový predpis, ktorý je v súlade s príslušnými rámcovými usmerneniami.

7. Agentúra do troch mesiacov odo dňa doručenia sieťového predpisu, počas ktorých môže uskutočniť formálne konzultácie s relevantnými zainteresovanými subjektmi, poskytne ENTSO pre plyn odôvodnené stanovisko k tomuto sieťovému predpisu.

8. ENTSO pre plyn môže na základe stanoviska agentúry sieťový predpis zmeniť a opätovne ho predložiť agentúre.

9. Po tom, čo sa agentúra uistí, že sieťový predpis je v súlade s príslušnými rámcovými usmerneniami, predloží ho Komisii a môže odporučiť jeho prijatie v primeranej lehote. Ak Komisia sieťový predpis neprijme, uvedie dôvody jeho neprijatia.

10. Ak ENTSO pre plyn nevypracovala sieťový predpis v lehote stanovenej Komisiou podľa odseku 6, Komisia môže vyzvať agentúru, aby na základe príslušných rámcových usmernení vypracovala jeho návrh. Agentúra môže počas vypracovania návrhu sieťového predpisu na základe tohto odseku začať ďalšie konzultácie. Agentúra predloží návrh sieťového predpisu, ktorý vypracovala na základe tohto odseku, Komisii a môže odporučiť jeho prijatie.

11. Komisia môže z vlastného podnetu, ak ENTSO pre plyn nevypracovala sieťový predpis, alebo ak agentúra nevypracovala návrh sieťového predpisu uvedeného v odseku 10 tohto článku, alebo na odporúčanie agentúry podľa odseku 9 tohto článku prijať jeden alebo viaceré sieťové predpisy v oblastiach uvedených v článku 8 ods. 6.

Ak Komisia navrhuje prijatie sieťového predpisu z vlastného podnetu, najmenej dva mesiace konzultuje návrh sieťového predpisu s agentúrou, ENTSO pre plyn a všetkými relevantnými zainteresovanými stranami. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tohto nariadenia jeho doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 28 ods. 2.

12. Týmto článkom nie je dotknuté právo Komisie prijímať a meniť usmernenia uvedené v článku 23.

Článok 7

Zmeny a doplnenia sieťových predpisov

1. Osoby, pri ktorých sa dá predpokladať záujem o daný sieťový predpis, vrátane ENTSO pre plyn, prevádzkovateľov prepravných sietí, užívateľov siete a spotrebiteľov, môžu agentúre predkladať návrhy na zmeny a doplnenia sieťového predpisu prijatého podľa článku 6. Agentúra môže predkladať návrhy na zmeny a doplnenia aj z vlastného podnetu.

2. Agentúra konzultuje so všetkými zainteresovanými stranami v súlade s článkom 10 nariadenia (ES) č. 713/2009. Agentúra potom môže predložiť odôvodnené návrhy zmien a doplnení Komisii, pričom vysvetlí, ako sú tieto návrhy v súlade s cieľmi sieťových predpisov ustanovenými v článku 6 ods. 2 tohto nariadenia.

3. Komisia môže prijímať zmeny a doplnenia všetkých sieťových predpisov prijatých podľa článku 6, pričom zohľadňuje návrhy agentúry. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tohto nariadenia jeho doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 28 ods. 2.

4. Zvažovanie návrhov zmien a doplnení podľa postupu uvedeného v článku 28 ods. 2 sa obmedzuje na zvažovanie aspektov, ktoré súvisia s navrhovanými zmenami a doplneniami. Takýmito navrhovanými zmenami a doplneniami nie sú dotknuté iné úpravy, ktoré môže navrhnúť Komisia.

Článok 8

Úlohy ENTSO pre plyn

1. ENTSO pre plyn vypracúva na žiadosť Komisie podľa článku 6 ods. 6 sieťové predpisy pre oblasti uvedené v odseku 6 tohto článku.

2. ENTSO pre plyn môže vypracúvať sieťové predpisy pre oblasti uvedené v odseku 6 v záujme dosiahnutia cieľov uvedených v článku 4, ak sa takéto sieťové predpisy netýkajú oblastí, na ktoré sa vzťahuje žiadosť, ktorú ENTSO pre plyn adresovala Komisia. Tieto sieťové predpisy sa predkladajú agentúre, aby k nim zaujala stanovisko. ENTSO pre plyn toto stanovisko riadne zohľadní.

3. ENTSO pre plyn prijme:

a) spoločné nástroje na prevádzku siete na zabezpečenie koordinácie prevádzky siete za normálnych a núdzových podmienok vrátane spoločnej stupnice na klasifikáciu poruchových udalostí, a výskumné plány;

b) každé dva roky nezáväzný 10-ročný plán rozvoja siete pre celé Spoločenstvo (ďalej len "plán rozvoja siete pre celé Spoločenstvo") obsahujúci európsky výhľad primeranosti dodávok;

c) odporúčania o koordinácii technickej spolupráce medzi prevádzkovateľmi prepravnej siete zo Spoločenstva a z tretích krajín;

d) ročný pracovný program;

e) výročnú správu;

f) ročný výhľad dodávok v letnom a zimnom období.

4. Európsky výhľad primeranosti dodávok uvedený v odseku 3 písm. b) sa zaoberá celkovou primeranosťou plynárenskej siete z hľadiska schopnosti uspokojovať súčasný a projektovaný dopyt po plyne počas nasledujúcich piatich rokov, ako aj počas obdobia medzi piatimi a 10 rokmi od vydania výhľadu. Tento európsky výhľad primeranosti dodávok sa musí zakladať na vnútroštátnych výhľadoch dodávok vypracovaných všetkými jednotlivými prevádzkovateľmi prepravných sietí.

5. Ročný pracovný program uvedený v odseku 3 písm. d) obsahuje zoznam a opis sieťových predpisov, ktoré sa majú vypracovať, plán koordinácie prevádzky siete a výskumno-vývojové činnosti, ktoré sa majú vykonať v danom roku, ako aj orientačný harmonogram.

6. Sieťové predpisy uvedené v odsekoch 1 a 2 zahŕňajú tieto oblasti, pričom vo vhodných prípadoch zohľadňujú regionálne špecifiká:

a) pravidlá týkajúce sa bezpečnosti a spoľahlivosti siete;

b) pravidlá pripojenia k sieti;

c) pravidlá prístupu pre tretie strany;

d) pravidlá výmeny údajov a zúčtovania;

e) pravidlá interoperability;

f) prevádzkové havarijné postupy;

g) pravidlá pridelovania kapacity a riadenia preťaženia;

h) pravidlá obchodovania týkajúce sa technickej a prevádzkovej stránky poskytovania služieb prístupu do siete a vyvažovania siete;

i) pravidlá transparentnosti;

j) pravidlá vyvažovania vrátane pravidiel pre postupy nominácie týkajúce sa siete, pravidiel spoplatňovania odchýlok a pravidiel prevádzkového vyvažovania medzi sieťami prevádzkovateľov prepravných sietí;

k) pravidlá týkajúce sa harmonizovaných štruktúr prepravných taríf a

l) energetická efektívnosť súvisiaca s plynárenskými sieťami.

7. Sieťové predpisy sa vypracujú pre cezhraničné sieťové záležitosti a otázky týkajúce sa integrácie trhu a nie je nimi dotknuté právo členských štátov ustanoviť národné sieťové predpisy, ktoré neovplyvňujú cezhraničný obchod.

8. ENTSO pre plyn monitoruje a analyzuje vykonávanie sieťových predpisov a

usmernení prijatých Komisiou podľa článku 6 ods. 11, ako aj ich účinok na harmonizáciu uplatniteľných pravidiel zameraných na uľahčovanie integrácie trhu. ENTSO pre plyn oznamuje svoje zistenia agentúre a výsledky analýzy zahŕňa do výročnej správy uvedenej v odseku 3 písm. e) tohto článku.

9. ENTSO pre plyn sprístupňuje všetky informácie, ktoré agentúra požaduje na účely plnenia jej úloh podľa článku 9 ods. 1.

10. ENTSO pre plyn každé dva roky prijme a uverejní plán rozvoja siete pre celé Spoločenstvo uvedený v odseku 3 písm. b). Tento plán rozvoja siete pre celé Spoločenstvo musí obsahovať modelovanie integrovanej siete, vypracúvanie scenárov, európsky výhľad primeranosti dodávok a hodnotenie odolnosti siete.

Plán rozvoja siete pre celé Spoločenstvo najmä:

a) vychádza z národných investičných plánov zohľadňujúc regionálne investičné plány uvedené v článku 12 ods. 1 a vo vhodných prípadoch aspektov Spoločenstva týkajúcich sa plánovania siete vrátane usmernení pre transeurópske energetické siete v súlade s rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 1364/2006/ES [9];

b) vychádza, pokiaľ ide o cezhraničné prepojenia, aj z primeraných potrieb jednotlivých užívateľov sietí a integruje dlhodobé záväzky investorov uvedené v článkoch 14 a 22 smernice 2009/73/ES, a

c) identifikuje investičné medzery, obzvlášť pokiaľ ide o cezhraničné kapacity.

So zreteľom na písm. c) druhého pododseku, k plánu rozvoja siete pre celé Spoločenstvo môže byť priložený prehľad prekážok zvyšovania cezhraničnej kapacity siete vyplývajúcich z rozličných postupov schvaľovania alebo rozličnej praxe.

11. Agentúra preskúma národné 10-ročné plány rozvoja siete s cieľom posúdiť ich súlad s nezáväzným 10-ročným plánom rozvoja siete na úrovni Spoločenstva. Ak agentúra zistí nesúlad medzi národným 10-ročným plánom rozvoja siete a nezáväzným 10-ročným plánom rozvoja siete na úrovni Spoločenstva, odporučí zmeny v národnom pláne rozvoja siete alebo v nezáväznom 10-ročnom pláne rozvoja siete na úrovni Spoločenstva. Ak je takýto národný plán rozvoja siete vypracovaný v súlade s článkom 22 smernice 2009/73/ES, agentúra odporučí príslušnému národnému regulačnému orgánu zmeniť národný 10-ročný plán rozvoja siete v súlade s článkom 22 ods. 7 uvedenej smernice a informuje o tom Komisiu.

12. Na žiadosť Komisie poskytuje ENTSO pre plyn Komisii stanoviská k prijímaniu usmernení uvedených v článku 23.

Článok 9

Monitorovanie agentúrou

1. Agentúra monitoruje plnenie úloh ENTSO pre plyn uvedených v článku 8 ods. 1, 2 a 3 a podáva o tom správy Komisii.

Agentúra monitoruje, ako ENTSO pre plyn vykonáva sieťové predpisy vypracované podľa článku 8 ods. 2 a sieťové predpisy, ktoré sa vypracovali v súlade s článkom 6 ods. 1 až 10, ktoré však neprijala Komisia podľa článku 6 ods. 11. Ak ENTSO pre plyn nevykonáva ktorýkoľvek z týchto sieťových predpisov, Agentúra ju požiada, aby poskytla riadne vysvetlenie dôvodov, pre ktoré predpisy nevykonáva. Agentúra informuje Komisiu o tomto vysvetlení a uvedie k nemu svoje stanovisko.

Agentúra monitoruje a analyzuje vykonávanie sieťových predpisov a usmernení prijatých Komisiou podľa článku 6 ods. 11, a ich účinok na harmonizáciu uplatniteľných pravidiel zameraných na uľahčovanie integrácie trhu, ako aj ich účinok na nediskrimináciu, skutočnú hospodársku súťaž a efektívne fungovanie trhu a podáva o tom správy Komisii.

2. ENTSO pre plyn predloží agentúre návrh plánu rozvoja siete pre celé Spoločenstvo a návrh ročného pracovného programu vrátane informácií týkajúcich sa konzultačného postupu a ostatných dokumentov uvedených v článku 8 ods. 3, aby k nim agentúra zaujala stanovisko.

Ak agentúra usúdi, že návrh ročného pracovného programu alebo návrh plánu rozvoja siete pre celé Spoločenstvo predložený ENTSO pre plyn neprispieva k nediskriminácii, skutočnej hospodárskej súťaži, efektívnemu fungovaniu trhu ani k dostatočnej úrovni cezhraničného prepojenia otvoreného pre prístup tretích strán, do dvoch mesiacov odo dňa doručenia návrhov poskytne pre ENTSO pre plyn a Komisiu riadne odôvodnené stanovisko, ako aj odporúčania.

Článok 10

Konzultácie

1. ENTSO pre plyn pri vypracúvaní sieťových predpisov, návrhu plánu rozvoja siete pre celé Spoločenstvo a ročného pracovného programu uvedených v článku 8 ods. 1, 2 a 3 dôkladne, včas, otvorene a transparentne konzultuje so všetkými relevantnými účastníkmi trhu, a najmä s organizáciami zastupujúcimi všetky zainteresované subjekty, a to v súlade s rokovacím poriadkom uvedeným v článku 5 ods. 1. Týchto konzultácií sa zúčastňujú aj národné regulačné orgány a iné vnútroštátne orgány, dodávateľské a ťažobné podniky, užívatelia siete vrátane odberateľov, prevádzkovatelia distribučných sietí vrátane relevantných odvetvových združení, technických orgánov a platforiem zainteresovaných subjektov. Cieľom konzultácií je zistiť stanoviská a návrhy všetkých relevantných účastníkov počas rozhodovacieho procesu.

2. Všetky dokumenty a zápisnice zo zasadnutí týkajúce sa konzultácií uvedených v odseku 1 sa zverejnia.

3. ENTSO pre plyn pred prijatím ročného pracovného programu a sieťových predpisov uvedených v článku 8 ods. 1, 2 a 3 uvedie spôsob, akým boli zohľadnené pripomienky, ktoré dostala v priebehu konzultácií. Ak pripomienky neboli zohľadnené, uvedie dôvody.

Článok 11

Náklady

Náklady spojené s činnosťami ENTSO pre plyn uvedenými v článkoch 4 až 12 znášajú prevádzkovatelia prepravných sietí a zohľadňujú sa pri výpočte taríf. Regulačné orgány tieto náklady schvália, iba ak sú rozumné a primerané.

Článok 12

Regionálna spolupráca prevádzkovateľov prepravných sietí

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí nadviažu regionálnu spoluprácu v rámci ENTSO pre plyn s cieľom podieľať sa na úlohách uvedených v článku 8 ods. 1, 2 a 3. Konkrétne, každé dva roky uverejnia regionálny investičný plán a môžu prijímať investičné rozhodnutia, ktoré sú na ňom založené.

2. Prevádzkovatelia prepravných sietí podporujú prevádzkové opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť optimálne riadenie siete, ako aj rozvoj výmen energie, koordinované pridelenie cezhraničnej kapacity prostredníctvom nediskriminačných trhovo orientovaných riešení, v ktorých sa venuje náležitá pozornosť osobitným výhodám implicitných aukcií pri krátkodobom pridelení, a integráciu mechanizmov vyvažovania.

3. V záujme dosiahnutia cieľov uvedených v odsekoch 1 a 2 môže Komisia vymedziť zemepisnú oblasť, na ktorú sa vzťahuje jednotlivá štruktúra regionálnej spolupráce, pričom zohľadní existujúce štruktúry regionálnej spolupráce. Každý členský štát môže podporovať spoluprácu vo viacerých zemepisných oblastiach. Opatrenie uvedené v prvej vete zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tohto nariadenia jeho doplnením sa prijme v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 28 ods. 2.

Komisia na tento účel konzultuje s agentúrou a s ENTSO pre plyn.

Článok 13

Tarify za prístup do sietí

1. Tarify alebo metodiky použité na ich výpočet, uplatňované prevádzkovateľmi prepravných sietí a schválené regulačnými orgánmi podľa článku 41 ods. 6 smernice 2009/73/ES, ako aj tarify uverejnené podľa článku 32 ods. 1 uvedenej smernice musia byť

transparentné a zohľadňovať potrebu integrity siete a jej zlepšovania a odrážať skutočne vynaložené náklady, pokiaľ tieto korešpondujú s nákladmi efektívneho a štrukturálne porovnateľného prevádzkovateľa siete a sú transparentné, za súčasného zabezpečenia vhodnej návratnosti investícií, a kde je to vhodné, za súčasného zohľadnenia výsledkov porovnávania taríf regulačnými orgánmi. Tarify alebo metodiky použité na ich výpočet sa uplatňujú nediskriminačným spôsobom.

Členské štáty môžu rozhodnúť, že tarify možno určiť aj prostredníctvom trhových opatrení, ako sú aukcie, za predpokladu, že takéto opatrenia a príjmy z nich schváli regulačný orgán.

Tarify alebo metodiky použité na ich výpočet uľahčujú efektívny obchod s plynom a hospodársku súťaž a zároveň predchádzajú krížovým dotáciami medzi užívateľmi sietí a poskytujú stimuly pre investície a udržiavanie alebo vytváranie interoperability prepravných sietí.

Tarify pre užívateľov siete sú nediskriminačné a stanovujú sa samostatne pre každý vstupný a výstupný bod prepravnej siete. Mechanizmy pridelovania nákladov a metodiky na stanovovanie množstiev v súvislosti so vstupnými a výstupnými bodmi schvaľujú národné regulačné orgány. Členské štáty zabezpečia, aby sa po prechodnom období, t.j. do 3. septembra 2011, sieťové poplatky nevypočítavali na zmluvnom základe.

2. Tarify pre prístup do siete nesmú obmedzovať likviditu trhu ani narúšať cezhraničný obchod medzi rôznymi prepravnými sieťami. Ak by rozdiely v štruktúre taríf alebo mechanizmov vyvažovania bránili obchodu medzi prepravnými sieťami, a bez ohľadu na článok 41 ods. 6 smernice 2009/73/ES, prevádzkovatelia prepravných sietí sa v úzkej spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi aktívne snažia o konvergenciu štruktúr taríf a zásad spoplatňovania, okrem iného aj v súvislosti s vyvažovaním.

Článok 14

Služby prevádzkovateľov prepravných sietí pre prístup tretích strán

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí:

a) zabezpečujú, aby ponúkali služby všetkým užívateľom siete na nediskriminačnom základe;

b) poskytujú pevné aj prerušiteľné služby pre prístup tretích strán, pričom cena prerušiteľnej kapacity vychádza z pravdepodobnosti prerušenia;

c) ponúkajú užívateľom siete dlhodobé aj krátkodobé služby.

Vo vzťahu k písm. a) prvého pododseku, ak prevádzkovatelia prepravných sietí ponúkajú rovnakú službu rôznym odberateľom, musia ju ponúkať za rovnakých zmluvných podmienok s použitím buď harmonizovaných zmlúv o preprave, alebo spoločného sieťového predpisu, schváleného príslušným orgánom v súlade s postupom ustanoveným v článku 41

smernice 2009/73/ES.

2. V súlade so zásadami ustanovenými v článku 13 ods. 1 zmluvy o preprave podpísané k neštandardnému dátumu začiatku plnenia alebo s kratšou dobou trvania ako bežná ročná zmluva o preprave nesmú mať za následok svojvoľné zvýšenie ani zníženie tarify, ktoré neodráža trhovú hodnotu služby.

3. Ak je to vhodné, služby pre prístup tretích strán možno poskytnúť pod podmienkou, že užívatelia siete poskytnú vhodné záruky, pokiaľ ide o ich dôveryhodnosť. Takéto záruky nesmú vytvárať neprimerané prekážky vstupu na trh a musia byť nediskriminačné, transparentné a primerané.

Článok 15

Služby pre prístup tretích strán do zásobníkov a zariadení LNG

1. Prevádzkovatelia zariadení LNG a zásobníkov:

a) ponúkajú služby na uspokojenie dopytu na trhu všetkým užívateľom siete na nediskriminačnom základe; najmä ak prevádzkovateľ zariadení LNG alebo zásobníkov ponúka rovnakú službu rôznym odberateľom, musí ju ponúkať za rovnakých zmluvných podmienok;

b) ponúkajú služby, ktoré umožňujú využívanie vzájomne prepojených prepravných sietí pre plyn, a uľahčuje prístup prostredníctvom spolupráce s prevádzkovateľom prepravnej siete a

c) zverejňujú dôležité informácie, a to najmä údaje o využívaní a dostupnosti služieb, v časovom rámci, ktorý je v súlade s prijateľnými obchodnými potrebami užívateľov zariadenia LNG alebo zásobníkov, pričom takéto zverejnenie podlieha monitorovaniu zo strany národného regulačného orgánu.

2. Každý prevádzkovateľ zásobníkov:

a) poskytuje pevné aj prerušiteľné služby pre prístup tretích strán; cena prerušiteľnej kapacity pritom vychádza z pravdepodobnosti prerušenia;

b) ponúka užívateľom zásobníkov dlhodobé aj krátkodobé služby a

c) ponúka užívateľom zásobníkov oddelené aj neoddelené služby súvisiace so skladovacím objemom, vtlačným výkonom a ťažobným výkonom.

3. Zmluvy o využívaní zariadení LNG a zásobníkov nesmú mať za následok svojvoľné zvýšenie taríf v prípade, že sa podpíšu:

a) mimo stanoveného bežného roku k neštandardnému dátumu začiatku plnenia alebo

b) s kratšou dobou trvania ako bežná zmluva o využívaní zariadení LNG a zásobníkov.

4. Ak je to vhodné, služby pre prístup tretích strán možno poskytnúť pod podmienkou, že užívatelia siete poskytnú vhodné záruky, pokiaľ ide o ich dôveryhodnosť. Takéto záruky nesmú vytvárať neprimerané prekážky vstupu na trh a musia byť nediskriminačné, transparentné a primerané.

5. Zmluvné obmedzenia týkajúce sa minimálnej požadovanej kapacity zariadenia LNG a uskladňovacej kapacity musia byť opodstatnené na základe technických obmedzení a musia umožňovať získať prístup k skladovacím službám aj menším užívateľom zásobníkov.

Článok 16

Zásady mechanizmov pridelovania kapacity a postupy riadenia preťaženia týkajúce sa prevádzkovateľov prepravných sietí

1. Účastníkom trhu sa sprístupňuje maximálna kapacita vo všetkých príslušných bodoch uvedených v článku 18 ods. 3, pričom sa zohľadňuje integrita siete a efektívna prevádzka siete.

2. Prevádzkovateľ prepravnej siete zavedie a uverejní nediskriminačné a transparentné mechanizmy pridelovania kapacity, ktoré:

a) poskytujú vhodné ekonomické signály na efektívne a maximálne využívanie technickej kapacity a uľahčujú investície do novej infraštruktúry a cezhraničné výmeny zemného plynu;

b) sú v súlade s trhovými mechanizmami vrátane spotových trhov a obchodných hubov a zároveň sú flexibilné a schopné prispôbiť sa meniacej sa situácii na trhu a

c) sú v súlade so systémami prístupu do sietí členských štátov.

3. Prevádzkovateľ prepravnej siete zavedie a uverejní nediskriminačné a transparentné postupy riadenia preťaženia, ktoré uľahčujú cezhraničnú výmenu zemného plynu na nediskriminačnom základe a ktoré vychádzajú z týchto zásad:

a) v prípade zmluvného preťaženia ponúka prevádzkovateľ prepravnej siete nevyužitú kapacitu na primárnom trhu najmenej deň vopred a ako prerušiteľnú a

b) užívatelia siete, ktorí si želajú opakovane predať alebo prenajať nevyužitú zmluvnú kapacitu na sekundárnom trhu, sú oprávnení to urobiť.

So zreteľom na písmeno b) prvého pododseku členský štát môže od užívateľov siete požadovať, aby prevádzkovateľovi prepravnej siete poslali o tejto skutočnosti oznámenie alebo ho o nej informovali.

4. V prípade fyzického preťaženia uplatňuje prevádzkovateľ prepravnej siete,

prípadne regulačné orgány, mechanizmy nediskriminačného a transparentného pridelovania kapacity.

5. Prevádzkovatelia prepravných sietí pravidelne posudzujú dopyt na trhu z hľadiska nových investícií. Prevádzkovatelia prepravných sietí pri plánovaní nových investícií posudzujú dopyt na trhu a zohľadňujú bezpečnosť dodávok.

Článok 17

Zásady mechanizmov pridelovania kapacity a postupy riadenia preťaženia týkajúce sa zásobníkov a zariadení LNG

1. Účastníkom trhu sa sprístupňuje maximálna uskladňovacia kapacita a maximálna kapacita zariadení LNG, pričom sa zohľadňuje integrita a prevádzka siete.

2. Prevádzkovatelia zariadení LNG a zásobníkov zavedú a uverejnia nediskriminačné a transparentné mechanizmy pridelovania kapacity, ktoré:

a) poskytujú vhodné ekonomické signály na efektívne a maximálne využívanie kapacity a uľahčujú investície do novej infraštruktúry;

b) sú v súlade s trhovými mechanizmami vrátane spotových trhov a obchodných hubov a zároveň sú flexibilné a schopné prispôbiť sa meniacej sa situácii na trhu a

c) sú v súlade s prepojenými systémami prístupu do siete.

3. Zmluvy o využívaní zariadení LNG alebo zásobníkov obsahujú opatrenia na zabránenie hromadeniu kapacity, pričom v prípade zmluvného preťaženia zohľadňujú tieto zásady:

a) prevádzkovateľ siete musí bezodkladne ponúknuť nevyužitú kapacitu zariadenia LNG a uskladňovaciu kapacitu na primárnom trhu; v prípade zásobníkov ju ponúkne najmenej deň vopred a ako prerušiteľnú;

b) užívatelia zariadení LNG a zásobníkov, ktorí si želajú opakovane predať svoju zmluvnú kapacitu na sekundárnom trhu, musia byť oprávnení to urobiť.

Článok 18

Požiadavky na transparentnosť týkajúce sa prevádzkovateľov prepravných sietí

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí zverejňujú podrobné informácie o službách, ktoré ponúkajú, a príslušných podmienkach, ktoré sa uplatňujú, spolu s technickými informáciami, ktoré užívatelia sietí potrebujú na získanie účinného prístupu do siete.

2. S cieľom zabezpečiť transparentné, objektívne a nediskriminačné tarify a uľahčiť efektívne využívanie plynárenskej siete prevádzkovatelia prepravných sietí alebo príslušné

vnútroštátne orgány uverejňujú primerané a dostatočne podrobné informácie o výpočte, metodike a štruktúre taríf.

3. Každý prevádzkovateľ prepravnej siete pravidelne, priebežne a štandardizovaným spôsobom zrozumiteľným užívateľovi zverejňuje k poskytovaným službám informácie o technických, zmluvných a dostupných kapacitách v číselných údajoch pre všetky príslušné body vrátane vstupných a výstupných bodov.

4. Príslušné body prepravnej siete, o ktorých sa musia zverejňovať informácie, schvaľujú príslušné orgány po konzultácii s užívateľmi siete.

5. Prevádzkovateľ prepravnej siete vždy zverejňuje informácie požadované na základe tohto nariadenia zmysluplným, kvantitatívne jasným a ľahko prístupným spôsobom a nediskriminačne.

6. Prevádzkovateľ prepravnej siete zverejňuje predbežné, ako aj následné informácie o ponuke a dopyte na základe nominácií, predpovedí a uskutočnených prietokov pri vtláčaní alebo ťažbe. Národný regulačný orgán zabezpečí, že všetky takéto informácie sa zverejnia. Úroveň podrobnosti informácií, ktoré sa zverejňujú, vychádza z informácií, ktoré má prevádzkovateľ prepravnej siete k dispozícii.

Prevádzkovateľ prepravnej siete zverejňuje opatrenia prijaté na vyvažovanie siete, ako aj náklady a príjmy, ktoré pri ňom vznikli.

Dotknutí účastníci trhu poskytujú prevádzkovateľovi prepravnej siete údaje uvedené v tomto článku.

Článok 19

Požiadavky na transparentnosť týkajúce sa zásobníkov a zariadení LNG

1. Prevádzkovatelia zariadení LNG a zásobníkov zverejňujú podrobné informácie o službách, ktoré ponúkajú, a príslušných podmienkach, ktoré sa uplatňujú, spolu s technickými informáciami, ktoré užívatelia zariadení LNG a zásobníkov potrebujú na získanie účinného prístupu do zariadení LNG a zásobníkov.

2. Prevádzkovatelia zariadení LNG a zásobníkov pravidelne, priebežne a štandardizovaným spôsobom zrozumiteľným užívateľovi v číselných údajoch zverejňujú k poskytovaným službám informácie o zmluvných a dostupných uskladňovacích kapacitách a kapacitách zariadenia LNG.

3. Prevádzkovatelia zariadení LNG a zásobníkov vždy zverejňujú informácie požadované na základe tohto nariadenia zmysluplným, kvantitatívne jasným a ľahko prístupným spôsobom a nediskriminačne.

4. Prevádzkovatelia zariadení LNG a zásobníkov zverejňujú množstvo plynu v každom zásobníku alebo zariadení LNG, alebo skupine zásobníkov, ak to zodpovedá spôsobu, akým

sa prístup ponúka užívateľom, množstvo vtláčeného a vyťaženého plynu a dostupné uskladňovacie kapacity zásobníka a kapacity zariadenia LNG vrátane tých zariadení, ku ktorým nemajú prístup tretie strany. Informácie sa oznamujú aj prevádzkovateľovi prepravnej siete, ktorý ich zverejňuje súhrnne za sieť alebo podsieť, ktorá sa vymedzuje príslušnými bodmi. Informácie sa aktualizujú minimálne každý deň.

Užívateľ zásobníkov môže podať odôvodnenú žiadosť národnému regulačnému orgánu o dôverné zaobchádzanie s údajmi uvedenými v prvom pododseku, ak je jediným užívateľom zásobníkov. Ak národný regulačný orgán dospeje k záveru, že táto žiadosť je odôvodnená, pričom zohľadňuje najmä potrebu zabezpečenia rovnováhy medzi oprávnenou ochranou obchodného tajomstva, ktorého zverejnením by sa mohla negatívne ovplyvniť celková obchodná stratégia užívateľa zásobníkov, a cieľom, ktorým je vytvorenie konkurencieschopného vnútorného trhu s plynom, môže na obdobie maximálne jedného roka povoliť užívateľovi zásobníkov, aby údaje uvedené v prvom pododseku nezverejňoval.

Druhý pododsek sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté povinnosti oznámenia prevádzkovateľovi prepravnej siete a povinnosti zverejnenia prevádzkovateľom prepravnej siete uvedené v prvom pododseku okrem prípadov, keď sú agregované údaje identické s individuálnymi údajmi zo zásobníkov, pre ktoré národný regulačný orgán povolil nezverejňovanie údajov.

5. Aby sa zabezpečili transparentné, objektívne a nediskriminačné tarify a uľahčilo sa efektívne využívanie infraštruktúr, prevádzkovatelia zariadení LNG a zásobníkov alebo príslušné regulačné orgány zverejňujú dostatočne podrobné informácie o pôvode, metodike a štruktúre taríf pre infraštruktúru s regulovaným prístupom tretích strán.

Článok 20

Vedenie záznamov prevádzkovateľmi

Prevádzkovatelia prepravných sietí, prevádzkovatelia zásobníkov a prevádzkovatelia zariadení LNG uchovávajú pre vnútroštátne orgány vrátane národného regulačného orgánu, národný orgán pre hospodársku súťaž a Komisiu po dobu piatich rokov všetky informácie uvedené v článkoch 18 a 19 a prílohe I časť 3.

Článok 21

Pravidlá vyvažovania a poplatky za odchýlky

1. Pravidlá vyvažovania sa tvoria spravodlivým, nediskriminačným a transparentným spôsobom a zakladajú sa na objektívnych kritériách. Pravidlá vyvažovania odrážajú skutočné potreby siete a zohľadňujú sa v nich zdroje, ktoré má prevádzkovateľ prepravnej siete k dispozícii. Pravidlá vyvažovania sú trhovo orientované.

2. Prevádzkovatelia prepravných sietí poskytujú online dostatočné, dobre načasované a spoľahlivé informácie o stave vyváženosti užívateľov siete s cieľom umožniť im prijať včasné nápravné opatrenie.

Poskytované informácie odrážajú úroveň informácií, ktoré má prevádzkovateľ prepravnej siete k dispozícii, a zúčtovaciu lehotu, za ktorú sa počítajú poplatky za odchýlku.

Poskytovanie informácií podľa tohto odseku sa nespokatňuje.

3. Poplatky za odchýlku, pokiaľ je to možné, odrážajú náklady a zároveň poskytujú vhodné stimuly pre užívateľov sietí, aby vyvažovali množstvo plynu, ktoré vtlačajú a odoberajú. Predchádzajú krížovým dotáciami medzi užívateľmi siete a nebránia vstupu nových účastníkov na trh.

Príslušné orgány alebo prípadne prevádzkovatelia prepravných sietí zvereňujú každú metodiku na výpočet poplatkov za odchýlku, ako aj konečné tarify.

4. Členské štáty zabezpečujú, aby sa prevádzkovatelia prepravných sietí usilovali zosúladiť svoje režimy vyvažovania a zefektívniť štruktúry a úrovne poplatkov za odchýlku, aby uľahčili obchod s plynom.

Článok 22

Obchodovanie s právami na kapacitu

Každý prevádzkovateľ prepravnej siete, zásobníkov a zariadení LNG prijíma vhodné opatrenia, aby umožnil voľné obchodovanie s právami na kapacitu a uľahčil takéto obchodovanie transparentným a nediskriminačným spôsobom. Každý takýto prevádzkovateľ vypracuje harmonizované zmluvy o preprave, zmluvy o využívaní zariadenia LNG a zmluvy o uskladňovaní a postupy na primárnom trhu na uľahčenie sekundárneho obchodu s kapacitou a uzná prevod práv na primárnu kapacitu, ak mu ho užívatelia siete oznámili.

Harmonizované zmluvy o preprave a postupy týkajúce sa prepravy, zariadení LNG a uskladňovania sa oznamujú regulačným orgánom.

Článok 23

Usmernenia

1. Ak je to vhodné, usmernenia ustanovujúce minimálny stupeň harmonizácie potrebný na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia obsahujú:

a) informácie o službách pre prístup tretích strán vrátane povahy, trvania a iných požiadaviek týkajúcich sa týchto služieb v súlade s článkami 14 a 15;

b) informácie o zásadách, ktorými sa riadia mechanizmy pridelovania kapacít, a o uplatňovaní postupov riadenia preťaženia v prípade zmluvného preťaženia v súlade s článkami 16 a 17;

c) podrobnosti o poskytovaní informácií, vymedzenie technických informácií, ktoré užívatelia siete potrebujú, aby získali účinný prístup do siete, a vymedzenie všetkých príslušných bodov, pre ktoré platia požiadavky transparentnosti, vrátane informácií, ktoré sa majú uverejniť o všetkých príslušných bodoch, a harmonogram, podľa ktorého sa informácie uverejňujú v súlade s článkami 18 a 19;

d) informácie o metodike stanovenia taríf, ktorá sa týka cezhraničného obchodu so zemným plynom v súlade s článkom 13 a

e) informácie o oblastiach uvedených v článku 8 ods. 6.

Na tento účel Komisia konzultuje s agentúrou a ENTSO pre plyn.

2. Usmernenia pre prevádzkovateľov prepravnej siete týkajúce sa záležitostí uvedených v odseku 1 písm. a), b) a c) sú stanovené v prílohe I.

Komisia môže prijať usmernenia týkajúce sa záležitostí uvedených v odseku 1 tohto článku a zmeniť usmernenia uvedené v písmenách a), b) a c) uvedeného odseku. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tohto nariadenia jeho doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 28 ods. 2.

3. Uplatňovanie usmernení prijatých podľa tohto nariadenia a ich zmeny zohľadňujú rozdiely medzi národnými plynárenskými sieťami, a preto si nevyžadujú jednotné podrobné podmienky prístupu tretích strán na úrovni Spoločenstva. Môžu sa v nich však ustanoviť minimálne požiadavky, ktoré sú potrebné na dosiahnutie nediskriminačných a transparentných podmienok prístupu do siete pre vnútorný trh so zemným plynom, ktoré potom možno uplatňovať v kontexte rozdielov medzi vnútroštátnymi plynárenskými sieťami.

Článok 24

Regulačné orgány

Regulačné orgány pri vykonávaní svojich povinností podľa tohto nariadenia zabezpečujú dodržiavanie tohto nariadenia a usmernení prijatých podľa článku 23.

Keď je to vhodné, spolupracujú medzi sebou navzájom, s Komisiou a s agentúrou v súlade s kapitolou VIII smernice 2009/73/ES.

Článok 25

Poskytovanie informácií

Členské štáty a regulačné orgány poskytujú Komisii na požiadanie všetky informácie potrebné na účely článku 23.

Komisia určí primeranú lehotu, v ktorej sa má táto informácia poskytnúť, pričom berie do úvahy komplexnosť požadovanej informácie a naliehavosť, s akou je potrebná.

Článok 26

Právo členských štátov ustanoviť podrobnejšie opatrenia

Týmto nariadením nie sú dotknuté práva členských štátov udržiavať alebo zavádzať opatrenia, ktoré obsahujú podrobnejšie ustanovenia ako tie, ktoré sú ustanovené v tomto nariadení alebo v usmerneniach uvedených v článku 23.

Článok 27

Sankcie

1. Členské štáty ustanovia pravidlá týkajúce sa sankcií uplatniteľných na porušenia ustanovení tohto nariadenia a prijímú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Členské štáty oznámia Komisii pravidlá zodpovedajúce ustanoveniam nariadenia (ES) č. 1775/2005 do 1. júla 2006 a bezodkladne jej oznamujú všetky následné zmeny a doplnenia, ktoré ich ovplyvňujú. Členské štáty oznámia Komisii tie pravidlá, ktoré nezodpovedajú ustanoveniam nariadenia (ES) č. 1775/2005 do 3. septembra 2009a bezodkladne jej oznamujú všetky následné zmeny a doplnenia, ktoré ich ovplyvňujú.

2. Sankcie podľa odseku 1 nie sú trestnoprávnej povahy.

Článok 28

Výbor

1. Komisii pomáha výbor zriadený podľa článku 51 smernice 2009/73/ES.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5a ods. 1 až 4 a článok 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

Článok 29

Správa Komisie

Komisia monitoruje vykonávanie tohto nariadenia. V správe podľa článku 52 ods. 6 smernice 2009/73/ES tiež predkladá informácie o skúsenostiach získaných pri uplatňovaní tohto nariadenia. V správe sa najmä skúma, v akom rozsahu bolo toto nariadenie úspešné pri zabezpečovaní nediskriminačných a nákladovo efektívnych podmienok prístupu do siete pre plynárenské prepravné siete s cieľom prispieť k možnostiam výberu odberateľa na dobre fungujúcom vnútornom trhu a k dlhodobej bezpečnosti dodávok. Ak je to potrebné, k správe sa priložia vhodné návrhy a/alebo odporúčania.

Článok 30

Odchýlky a výnimky

Toto nariadenie sa nevzťahuje na:

a) prepravné siete zemného plynu, ktoré sa nachádzajú v členských štátoch počas obdobia uplatňovania odchýlok udelených podľa článku 49 smernice 2009/73/ES;

b) významnú novú infraštruktúru, tj. prepojenia, zariadenia LNG a zásobníky a významné zvýšenia kapacity existujúcich infraštruktúr a modifikácie takejto infraštruktúry, ktoré umožňujú rozvoj nových zdrojov dodávok plynu v zmysle článku 36 ods. 1 a ods. 2 smernice 2009/73/ES, ktoré sú vyňaté z ustanovení článkov 9, 14, 32, 33, 34 alebo článku 41 ods. 6, 8 a 10 uvedenej smernice, pokiaľ sú vyňaté z ustanovení uvedených v tomto pododseku, s výnimkou článku 19 ods. 4 tohto nariadenia, alebo

c) prepravné siete zemného plynu, ktorým boli udelené odchýlky podľa článku 48 smernice 2009/73/ES.

So zreteľom na písmeno a) prvého pododseku členské štáty, ktorým boli udelené odchýlky podľa článku 49 smernice 2009/73/ES, môžu požiadať Komisiu o dočasné odchýlky od uplatňovania tohto nariadenia až na obdobie dvoch rokov odo dňa skončenia platnosti odchýlky uvedenej v tomto bode.

Článok 31

Zrušovacie ustanovenie

Nariadenie (ES) č. 1775/2005 sa zrušuje od 3. marca 2011. Odkazy na zrušené nariadenie sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe II.

Článok 32

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Uplatňuje sa od 3. septembra 2009.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 13. júla 2009

Za Európsky parlament

predseda

H.-G. Pöttering

Za Radu

predseda

E. Erlandsson

[1] Ú. v. EÚ C 211, 19.8.2008, s. 23.

[2] Ú. v. EÚ C 172, 5.7.2008, s. 55.

[3] Stanovisko Európskeho parlamentu z 9. júla 2008 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku), spoločná pozícia Rady z 9. januára 2009 (Ú. v. EÚ C 75 E, 31.3.2009, s. 38), pozícia Európskeho parlamentu z 22. apríla 2009 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 25. júna 2009.

[4] Ú. v. EÚ L 176, 15.7.2003, s. 57.

[5] Ú. v. EÚ L 289, 3.11.2005, s. 1.

[6] Pozri stranu 94 tohto úradného vestníka.

[7] Pozri stranu 1 tohto úradného vestníka.

[8] Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

[9] Ú. v. EÚ L 262, 22.9.2006, s. 1.

PRÍLOHA I

USMERNENIA PRE

1. Služby pre prístup tretích strán týkajúce sa prevádzkovateľov prepravných sietí

1. Prevádzkovatelia prepravných sietí ponúkajú pevné a prerušiteľné služby na obdobie minimálne jedného dňa.

2. Harmonizované zmluvy o preprave a spoločné sieťové predpisy sa vypracúvajú

spôsobom, ktorý uľahčuje obchodovanie a opätovné využitie zmluvnej kapacity užívateľom siete bez toho, aby sa bránilo uvoľňovaniu kapacity.

3. Prevádzkovatelia prepravných sietí vypracujú sieťové predpisy a harmonizované zmluvy po riadnej konzultácii s užívateľmi siete.

4. Prevádzkovatelia prepravných sietí uplatňujú štandardizované postupy nominácie a renominácie. Vytvárajú informačné systémy a prostriedky elektronickej komunikácie na poskytovanie príslušných údajov užívateľom siete a na zjednodušenie transakcií, ako sú nominácie, uzatváranie zmlúv na využívanie kapacity a prevod práv na využívanie kapacity medzi užívateľmi siete.

5. Prevádzkovatelia prepravných sietí zosúladujú postupy formálneho podávania žiadostí a lehoty na ich vybavenie podľa najlepšej odvetvovej praxe s cieľom minimalizovať lehoty na vybavenie. Po konzultácii s príslušnými užívateľmi siete najneskôr do 1. júla 2006 zabezpečia elektronické systémy rezervácie a potvrdzovania kapacity a postupy nominácie a renominácie, ktoré budú online.

6. Prevádzkovatelia prepravných sietí samostatne nespoplatňujú užívateľov siete za žiadosti o informácie a transakcie spojené s ich zmluvami o preprave, ktoré sa vykonávajú podľa štandardných pravidiel a postupov.

7. Samostatne je možné spoplatňovať žiadosti o informácie, ktoré si vyžadujú mimoriadne alebo nadmerné výdavky, akými sú napr. štúdie o uskutočniteľnosti, za predpokladu, že tieto poplatky možno riadne odôvodniť.

8. Prevádzkovatelia prepravných sietí spolupracujú s inými prevádzkovateľmi prepravných sietí pri koordinovaní údržby svojich príslušných sietí s cieľom minimalizovať akékoľvek prerušenie prepravných služieb poskytovaných užívateľom siete a prevádzkovateľom prepravných sietí v iných oblastiach a zabezpečiť rovnaké výhody plynúce z bezpečnosti dodávok vrátane tranzitu.

9. Prevádzkovatelia prepravných sietí uverejňujú minimálne raz ročne vo vopred určenom termíne s primeraným časovým predstihom všetky plánované obdobia údržby, ktoré môžu ovplyvniť práva užívateľov siete vyplývajúce zo zmlúv o preprave, ako aj príslušné prevádzkové informácie. Toto zahŕňa urýchléného a nediskriminačného uverejnenia všetkých zmien plánovaných období údržby a oznámenia o neplánovanej údržbe čo najskôr po tom, ako má prevádzkovateľ prepravnej siete danú informáciu k dispozícii. Počas obdobia údržby prevádzkovatelia prepravných sietí pravidelne uverejňujú aktualizované informácie o podrobnostiach a očakávanej dĺžke trvania údržby a jej vplyvoch.

10. Prevádzkovatelia prepravných sietí vedú a na požiadanie sprístupňujú príslušnému orgánu denník o skutočne vykonanej údržbe a prerušeníach prietoku, ktoré sa vyskytli. Informácie sa na požiadanie poskytujú aj ďalším subjektom, ktorých sa prerušenia týkajú.

2. Zásady mechanizmov pridelovania kapacity a postupy riadenia preťaženia týkajúce

sa prevádzkovateľov prepravných sietí a ich uplatňovanie v prípade zmluvného preťaženia

2.1. Zásady mechanizmov pridelovania kapacity a postupy riadenia preťaženia týkajúce sa prevádzkovateľov prepravných sietí

1. Mechanizmy pridelovania kapacity a postupy riadenia preťaženia umožňujú rozvoj hospodárskej súťaže a pružné obchodovanie s kapacitou, pričom musia byť v súlade s trhovými mechanizmami vrátane spotových trhov a obchodných hubov. Musia byť flexibilné a schopné prispôbiť sa meniacej sa situácii na trhu.

2. V týchto mechanizmoch a postupoch sa zohľadňuje integrita príslušnej siete, ako aj bezpečnosť dodávok.

3. Týmito mechanizmami a postupmi sa nebráni vstupu nových účastníkov na trh, ani sa nimi nevytvárajú neprimerané prekážky pre vstup na trh. Nesmú zabraňovať účastníkom na trhu vrátane nových účastníkov na trhu a spoločnostiam s malým podielom na trhu efektívne sa zúčastňovať na hospodárskej súťaži.

4. Tieto mechanizmy a postupy poskytujú vhodné ekonomické signály na efektívne a maximálne využívanie technickej kapacity a uľahčujú investície do novej infraštruktúry.

5. Užívateľom siete sa poskytujú informácie o typoch okolností, ktoré by mohli ovplyvniť dostupnosť zmluvnej kapacity. Informácie o prerušení by mali odrážať úroveň informácií, ktoré má k dispozícii prevádzkovateľ prepravnej siete.

6. Ak by v súvislosti s integritou siete vznikli ťažkosti pri plnení zmluvných záväzkov týkajúcich sa dodávky, prevádzkovatelia prepravných sietí by mali informovať užívateľov siete a usilovať sa o bezodkladné vyriešenie situácie nediskriminačným spôsobom.

Prevádzkovatelia prepravných sietí konzultujú s užívateľmi sietí postupy ešte pred ich uplatňovaním a odsúhlasia ich s regulačným orgánom.

2.2. Postupy riadenia preťaženia v prípade zmluvného preťaženia

1. Ak zmluvná kapacita zostáva nevyužitá a príslušný užívateľ siete ju neponúka za primeranú cenu na sekundárnom trhu, prevádzkovatelia prepravných sietí sprístupnia túto kapacitu na primárnom trhu ako prerušiteľnú prostredníctvom zmlúv s rôznou dobou platnosti.

2. Výnosy z uvoľnenej prerušiteľnej kapacity sa rozdeľujú podľa pravidiel ustanovených alebo schválených príslušným regulačným orgánom. Tieto pravidlá musia byť v súlade s požiadavkou účinného a efektívneho využívania siete.

3. Po zohľadnení prevažujúcich špecifických okolností môžu príslušné regulačné orgány za uvoľnenú prerušiteľnú kapacitu určiť primeranú cenu.

4. Ak je to vhodné, prevádzkovatelia prepravných sietí vyvíjajú primerané úsilie, aby

ponúkli na trhu aspoň časti nevyužitej kapacity ako pevnú kapacitu.

3. Vymedzenie technických informácií potrebných pre užívateľov siete na získanie účinného prístupu do siete, vymedzenie všetkých príslušných bodov na účely transparentnosti a informácie, ktoré sa majú uverejniť vo všetkých príslušných bodoch, a harmonogram ich uverejnenia

3.1. Vymedzenie technických informácií potrebných pre užívateľov siete na účinný prístup do siete

Prevádzkovatelia prepravných sietí uverejňujú o svojich sieťach a službách aspoň tieto informácie:

a) podrobný a komplexný opis rozličných služieb, ktoré ponúkajú, a zodpovedajúce poplatky za tieto služby;

b) rôzne typy zmlúv o preprave, ktoré sú pre tieto služby k dispozícii, a prípadne aj sieťový predpis a/alebo štandardné podmienky, v ktorých sú uvedené práva a povinnosti všetkých užívateľov siete, vrátane harmonizovaných zmlúv o preprave a iných súvisiacich dokumentov;

c) harmonizované postupy, ktoré sa uplatňujú pri používaní prepravnej siete, vrátane vymedzenia kľúčových pojmov;

d) ustanovenia o pridelovaní kapacity a postupy riadenia preťaženia, postupy proti hromadeniu prepravnej kapacity a postupy pre opätovné využitie prepravnej kapacity;

e) pravidiel, ktoré sa uplatňujú na obchod s kapacitou na sekundárnom trhu vo vzťahu k prevádzkovateľovi prepravnej siete;

f) ak je to vhodné, úrovne flexibility a tolerancie zahrnuté do prepravných a iných služieb bez osobitných poplatkov, ako aj každú flexibilitu ponúkanú navyše a príslušné poplatky;

g) podrobný opis plynárenskej siete prevádzkovateľa prepravnej siete s uvedením všetkých príslušných bodov, ktoré prepájajú jeho sieť so sieťou iných prevádzkovateľov prepravných sietí a/alebo plynárenskou infraštruktúrou, napríklad infraštruktúrou pre skvapalnený zemný plyn (LNG) a infraštruktúrou potrebnou na poskytovanie podporných služieb v zmysle ich vymedzenia v článku 2 bod 14 smernice 2009/73/ES;

h) informácie o kvalite plynu a o tlakových požiadavkách;

i) pravidlá vzťahujúce sa na pripojenie do siete prevádzkovej prevádzkovateľom prepravnej siete;

j) včas poskytované informácie o navrhovaných alebo uskutočnených zmenách služieb alebo podmienok vrátane informácií uvedených v písmenách a) až i).

3.2. Vymedzenie všetkých príslušných bodov na účely transparentnosti

Príslušné body zahŕňajú minimálne:

- a) všetky vstupné body do siete prevádzkovej prevádzkovateľom prepravnej siete;
- b) najdôležitejšie výstupné body a výstupné zóny pokrývajúce minimálne 50 % celkovej výstupnej kapacity siete daného prevádzkovateľa prepravnej siete vrátane všetkých výstupných bodov alebo výstupných zón pokrývajúcich viac ako 2 % celkovej výstupnej kapacity siete;
- c) všetky body spájajúce rozličné siete prevádzkovateľov prepravných sietí;
- d) všetky body spájajúce sieť prevádzkovateľa prepravnej siete s terminálom LNG;
- e) všetky podstatné body v sieti daného prevádzkovateľa prepravnej siete vrátane bodov spájajúcich túto sieť s plynárenskými hubmi. Všetky body sa považujú za podstatné, na ktorých sa na základe skúseností môže vyskytnúť fyzické preťaženie;
- f) všetky body spájajúce sieť daného prevádzkovateľa prepravnej siete s infraštruktúrou potrebnou na poskytovanie podporných služieb v zmysle ich vymedzenia v článku 2 ods. 14 smernice 2009/73/ES.

3.3. Informácie, ktoré sa majú uverejniť vo všetkých príslušných bodoch, a harmonogram ich uverejnenia

1. Vo všetkých príslušných bodoch prevádzkovateľa prepravných sietí pravidelne alebo priebežne a spôsobom zrozumiteľným pre užívateľa uverejňujú na internete tieto informácie o stave kapacity, rozdelené na denné obdobia:

- a) maximálna technická kapacita prietoku v oboch smeroch,
- b) celková zmluvná a prerušiteľná kapacita a
- c) dostupná kapacita.

2. Prevádzkovatelia prepravných sietí uverejňujú pre všetky príslušné body dostupné kapacity na obdobie minimálne 18 mesiacov vopred, a aktualizujú tieto informácie minimálne každý mesiac alebo, ak sú k dispozícii nové informácie, častejšie.

3. Prevádzkovatelia prepravných sietí uverejňujú denné aktualizácie dostupnosti krátkodobých služieb (deň vopred a týždeň vopred) okrem iného na základe nominácií, prevažujúcich zmluvných záväzkov a pravidelných dlhodobých predpovedí dostupných ročných kapacít pre všetky príslušné body až na obdobie 10 rokov.

4. Prevádzkovatelia prepravných sietí priebežne uverejňujú historické mesačné

maximá a minimá miery využívania kapacity a priemerné ročné prietoky vo všetkých príslušných bodoch za uplynulé tri roky.

5. Prevádzkovatelia prepravných sietí vedú denné záznamy o skutočných agregovaných prietokoch za obdobie aspoň troch mesiacov.

6. Prevádzkovatelia prepravných sietí vedú záznamy o všetkých zmluvách o využívaní kapacity a o všetkých iných relevantných informáciách vzťahujúcich sa na výpočet dostupných kapacít a poskytovanie prístupu k nim, ku ktorým majú príslušné vnútroštátne orgány prístup pri plnení svojich povinností.

7. Prevádzkovatelia prepravných sietí poskytujú užívateľsky pohodlné nástroje na výpočet taríf za dostupné služby a na overenie dostupnej kapacity online.

8. Ak prevádzkovatelia prepravných sietí nie sú schopní uverejňovať informácie v súlade s bodmi 1, 3 a 7, konzultujú s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a vytvoria čo najskôr, ale najneskôr do 31. decembra 2006, vykonávací akčný plán.
